МЕДИЧНІ НАУКИ

Задерей А.О.
студент,
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА ГРИП І ГРВІ НА БУКОВИНІ: ВАКЦИНОПРОФІЛАКТИКА У ДІТЕЙ

Інфекційні хвороби є однією з визначальних загроз для національної безпеки будь-якої держави, і України зокрема. Грип та інші гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ) відносяться до наймасовіших захворювань. Вони займають провідне місце в структурі інфекційних хвороб і за даними багатьох фахівців складають 80-90% всіх випадків інфекційної патології. Враховуючи здатність вірусу грипу викликати щорічні епідемії і пандемії в масштабах земної кулі, можна стверджувати, що грип є проблемою світового значення. За даними ВООЗ, щорічно ГРВІ хворіє кожний третій житель планети і саме грипу й іншим ГРВІ належить лідируюча роль в медичних, соціальних і економічних наслідках для суспільства [2, с. 101]. Іноді, через індивідуальні особливості організму або через недотримання основних правил поведінки і лікування, грип і ГРВІ спричиняють ускладнення, тому профілактиці та лікуванню грипу та ГРВІ в усіх країнах світу приділяють величезну увагу.

З усієї групи ГРВІ найбільшим токсичною дією на організм дитини мають віруси грипу, при цьому найефективнішим шляхом профілактики цього захворювання та його важких наслідків є вакцинація, яка, як міра профілактики використовується вже більше 60 років [4, с. 65].

В Україні розроблена і щорічно здійснюється послідовна система заходів щодо боротьби з грипом та іншими ГРВІ, яка включає профілактичні щеплення, протиепідемічні заходи в осередках інфекції, екстрену профілактику і ранню терапію сезонних підйомів захворюваності, допомогу вдома, госпіталізацію за клінічними показаннями і т.п.

Мета роботи: проаналізувати рівець захворюваності на грип та охоплення щепленнями дітей Буковини за період з 28.09. 2018 р. по 07.02. 2019 р.

Матеріали та методи: статистичні дані Чернівецького обласного лабораторного центу Міністерства охорони здоров'я України за період з 28.09.2018 р. по 07.02. 2019 р.

Результати дослідження та їх обговорення. Епідеміологічний аналіз сезону грипу 2018–2019 рр. був проведений на основі щотижневих звітів про випадки з ознаками грипоподібних захворювань (ГПЗ) та тяжких гострих респіраторних захворювань (ТГРЗ) за даними системи дозорного епіднагляду, якій

запроваджено в Україні з 2007 р. [1, с. 27]. За даними закладів охорони здоров'я України, що здійснюють рутинний епіднагляд:

- показник захворюваності на грип та ГРВІ становить 544,2 на 100 тисяч населення, що на 4,9% більше епідемічного порогу по Україні;
- зареєстровано два летальні випадки, серед них одна дитина віком до 17 років;
- при дослідженні методом полімеразної ланцюгової реакції 108 зразків матеріалів, в 25,0% отримані позитивні результати на грип з домінуванням вірусів типу А;
- за тиждень щеплено 465 осіб [3, с. 2].

За даними минулого епідсезону, в нашій країні було зафіксовано сім летальних випадків унаслідок грипу. Жоден із пацієнтів не був щеплений проти грипу [6].

За даними оперативного моніторингу Державної установи »Чернівецький обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» за період з 28.09.2018 по 07.02.2019 року, з приводу гострих респіраторних інфекцій за медичною допомогою звернулось 85277 осіб або 9,4% мешканців області, з них 60457 дітей (70,8%). Госпіталізовано 1741 хворий, з них 1258 – дітей до 18 років.

В області підтверджено циркуляцію вірусів грипу. Так, з 31 проби клінічного матеріалу у 6 пробах (38%) отримано позитивні результати на віруси грипу типу А, зокрема А (H1N1) та А (H3N2).

За 06 тиждень 2019 року в Чернівецькій області (з 01.02.2019 по 07.02.2019) зареєстровано 6933 випадки ГРІ, з яких 4526 серед дітей (65,3%). Госпіталізовано 138 осіб, з них 96 дітей. Рівень захворюваності гострими респіраторними інфекціями вище епідемічного порогу на 45,9%. В порівнянні з попереднім 05 тижнем 2019 року в цілому по області захворюваність зменшилась на 5,2%.

В м. Чернівці за 06 тиждень 2019 року зареєстровано 2497 випадків гострих респіраторних інфекцій, з яких 1508 дітей. Госпіталізовано 39 мешканців м. Чернівці, в тому числі 26 дітей. Рівень захворюваності гострими респіраторними інфекціями вище епідемічного порогу на 8,5%. В порівнянні з попереднім 05 тижнем 2019 року захворюваність ГРІ в м. Чернівцях зменшилась на 14,4% [5].

Перевищення епідпорогу грипу на Буковині, особливо у дітей, може бути показанням до вакцинопрофілактики цього захворювання.

Вакцини проти сезонного грипу є трьохвалентними і включають комбінацію штамів вірусів грипу А та В з найбільшою прогнозованою ймовірністю циркуляції в наступному сезоні. З 1998 р. в Україні були зареєстровані перші західноєвропейські інактивовані вакцини, що виготовляються з дотриманням рекомендацій ВООЗ на кожний епідемічний сезон [2, с. 101].

Оптимальний час введення вакцини – початок осені (вересень–жовтень). Разом з тим, щеплення рекомендують робити і в більш пізні терміни – впродовж всього сезону грипу. Всупереч поширеному міфу, вакцинація не

ослаблює, а посилює здатність організму протистояти грипу. Імунітет після введення вакцини формується через 7-14 днів.

Цьогоріч в Україні доступні дві вакцини проти грипу: «Ваксігрип Тетра» (виробник – «Санофі Пастер», Франція) і «Джісі Флю» («Грін Кросс Корпорейшн», Південна Корея) – обидві якісні та безпечні.

Вакцину «Ваксігрип Тетра» можна застосовувати для щеплення дітей віком від трьох років, а «Джісі Флю» – від шести місяців.

Вакцинація проти грипу належить до рекомендованих щеплень та відсутня у національному календарю щеплень, тому вакцину можуть закуповувати за гроші місцевих бюджетів, підприємств або власним коштом громадян [6].

З початку епідсезону в Чернівецькій області проти грипу щеплено – 1985 осіб [5].

Висновки. Таким чином встановлено, що рівень захворюваності на гострі респіраторні вірусні інфекції вже на старті епідемічного сезону 2018-2019 рр. є досить високим. Для дітей грип становить найбільшу небезпеку, а вчасна регулярна профілактика здатна врятувати життя.

Вакцинація є найнадійнішим методом профілактики грипу та попередження важких ускладнень хвороби. Одне щеплення захищає впродовж усього сезону грипу від найбільш розповсюджених і небезпечних штамів.

Список використаних джерел:

1. В очікуванні епідемії грипу сезону 2018-2019 рр. в Україні / А.П. Міроненко та ін. *Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія.* 2018. № 1 (Спецвипуск). С. 27-29.
2. Глушко–Маківська А.П., Соколовська О.О. Сучасні тенденції впровадження вакцинації проти грипу. *Інфекційні хвороби.* 2015. № 4. С. 101.
3. Інформаційний бюлетень «Грип та ГРВІ в Україні за 06 тиждень (04-10.02.2019). Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2019. URL: http://moz.gov.ua/uploads/2/10437-inform_buleten_06_tizden_2019.pdf (дата звернення: 13.02.2019).
4. Крамарь Л.В., Невинский А.Б. Роль врача-педиатри в формировании приверженности родителей к вакцинации детей против гриппа. *Детские инфекции.* 2015. № 3. С. 64-67.
5. Про епідемічну ситуацію з гострих респіраторних інфекцій та грипу в Чернівецькій області за 06 тиждень 2019 року (станом на 08.02.2019). Чернівці: Державна установа «Чернівецький обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України», 2019. URL: http://www.guchernses.gov.ua/grup_08.02.2019.html (дата звернення: 13.02.2019).
6. Чому потрібно зробити щеплення проти грипу і як пройти вакцинацію. Київ: Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2018. URL: http://moz.gov.ua/article/health/chomu-potribno-zrobiti-scheplennja-proti-gripu-i-jak-projti-vakcinaciju (дата звернення: 13.02.2019).